

PEDERSBORG

Fr.nr. 3523:14, 3523:12 og 3523:13

HISTORIE

Pedersborg består af en naturlig høj banke omkranset af en halvkredsvold der mod vest løber ud i terrænet og omkranser et større areal mellem banken og volden. Den østlige del af volden er grundet byudvikling fjernet. På hovedbanken ligger i dag Pedersborg kirke med kirkegård. Nord for kirken på kanten af banken er bevaret et mindre parti af en let buet kvaderstensmur. Nordvest for kirken er opsat en søjlestump med base af kvadersten. Anlægget er ikke dateret men stammer muligvis fra begyndelsen af middelalderen.

SIGNIFIKANS – BEVARINGSVÆRDI

Det genrejste purparti og granitkvadersøjlen fra Pedersborg rundkirke har pga. sin bevaringshistorie betydelig signifikans. Som en historisk del af det store anlæg bestående af kirkebanken og den store halvkredsvold har muren høj integritet.

ADMINISTRATION

Menighedsrådet i Pedersborg.

ADGANGSFORHOLD

Besøg

Kvaderstensmuren og kvaderstenssøjlen står på kirkegården. Halvkredsvolden besøges af under 3000 om året.

Vejskiltning

Skiltning til Pedersborg kirke.

Parkering

Kirkens parkering.

Information

Fortidsmindeskilt ved afslutningerne af halvkredsvolden.

Adgangsveje

Adgangsvej fra kirkens parkeringsplads.

PLEJE

FORMIDLENDE

På kvaderstensmuren må den overgroende vedbend ikke dække murfacaden.

Den meget tætte bevoksning af buske og træer på

Muren på kanten af banken, set fra sydøst. I baggrunden ses den nordøstlige del af den træbevoksede vold.

Kvaderstenssøjlen nordvest for kirken.

Kvaderstensmuren med omgivende tæt bevoksning af vedbend.

halvkredsvolden bevirker, at der ikke er nogen visuel formidling af det store voldanlæg i kulturlandskabet. Fortidsmindets samlede udstrækning med voldbanken, hvorpå kirken i dag ligger og den bevarede del af den omkransende vold, kan ikke formidles som et anlæg. Bevoksningen af underskov og træer skal fjernes og volden udlægges i græs, så dette store fortidsminde kan ses og formidles som et hele.

BEVARENDE

Vedbend på kvaderstensmuren forhøjer fugtigheden i mørtelfugerne og dette medfører en øget risiko for nedbrydning af fugerne. Vedbenden skal holdes væk fra kvaderstensfacaden.

Den meget tætte bevoksning på halvkredsvolden bevirker, at der ikke er et stabilt græsdække på volden, hvilket forøger risikoen for jorderosion. Der er flere steder kraftige slidspor fra færdsel på tværgående stier og stien på voldkronen. Trappen i voldens sydende mangler de fleste stødtrin og der er kraftige slidskader og erosion omkring den. Bevoksningen på volden skal som minimum udtyndes, så der kan etableres en stabil græsbevoksning på volden. Den ødelagte trappe reetableres og slidskader udbedres ved pålægning af jord. Midt på indersiden på voldens sydlige forløb er der på voldfoden henlagt store mængder staldgødning. Fjernes, uden at beskadige voldprofilen.

ØKONOMI

Udgiften til årlig pleje anslås til omk. kr. 35.000.

Engangsforanstaltninger:

Førstegangspenje med fældning af bevoksningen og etablering af græs anslås til omk. kr. 75.000

Udbedring af slidskader og trappe anslås til omkr. kr. 100.000.

TILSTAND

Kvaderstensmuren

GUL

Murværket er delvis i god stand, men fugerne i kvaderstensmuren er i mange partier løse eller mangler og er stedvis nedbrudt til stor dybde, min. 20 cm. I facadens ydre partier, op til de vedbendbevoksede omgivelser og enkelte steder i murens centrale del er der vedbend i fugerne, som nedbrydes af vedbend-rødderne. Vedbenden skal fjernes og holdes helt væk fra muren. Løse og nedbrudte fuger renses og fuges.

ØKONOMI

2 mand i 1 uge

35.000

Volden, set fra banken i øst.

Opgang til voldens østende.

Trappen i voldens sydvestende er ødelagt og terrænet omkring eroderet kraftigt.

Muren set fra syd.

Søjlen

GUL

Søjlen har flere revner i fuger og overdækning, fugen under øverste skifte er revnet hele vejen rundt. Desuden er der kraftigt kalkudvaskning i den nederste del.

ØKONOMI

2 mand i 1dag 7.000

Formidling

Nyt skilt

ØKONOMI

Skilt 20.000

BUDGET I ALT

Formidling

Skilt 20.000

I alt 20.000

Pleje

Almindelig pleje årligt 35.000

Engangsforanstaltninger:

Førstegangspenje 75.000

Udbedring af slidskader og trappe 100.000

I alt 210.000

Restaurering

Gul:

Muren: 2 mand i 1 uge 35.000

Søjlen: 2 mand i 1dag 7.000

alt 42.000

Samlet istandsættelse

Gul: 2 mand i 1 uge og 1 dag 42.000

Håndværkerpriser i alt 42.000

Projektering og dokumentation 35% 14.700

Uforudsete 20% 8.400

Restaurering i alt 65.100

Besigtiget

01-10-2015 af Charlotte Haas

Murens fuger er flere steder nedbrudt til stor dybde.

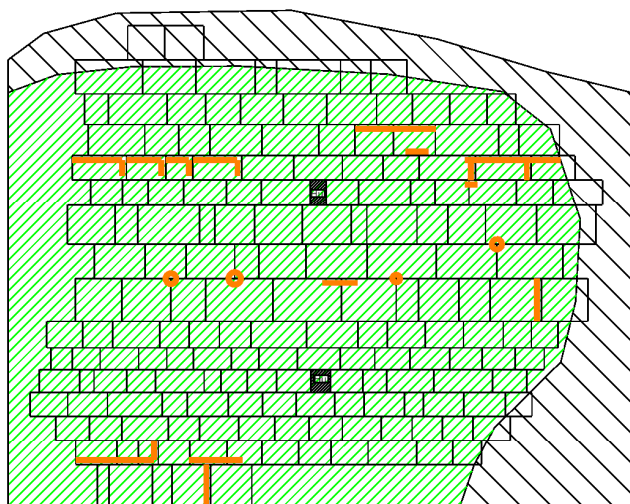
Søjlen, set fra nordvest.

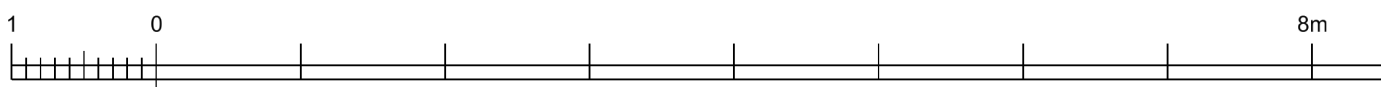
Søjlels øverste lejefuge og afdækning er revnet.

Den markante banke med kirke, kvaderstensmur og søjle, set fra voldens sydvestende.

Tilstand:		Murflade		
Murkrone		God stand		
God stand		Istandsættes if. 2-5 år		Græstørvsmarkering
Istandsættes if. 2-5 år		Istandsættes straks		Overgroet
Istandsættes straks				

Pedersborg, del af rundkirke

F. nr: 3523:14

Titel / emne: Opstalt

Projekt: Tilstand 2015

Opmåling, dato (kilde):

Init: CHA

Mål: 1:50

Dato: 2015.10.01